

Zakład Geomorfologii i Geologii Czwartorzędu — PROCEDURA

Określanie zawartości materii organicznej i węglanów metodą strat na prażeniu

Określenie zawartości materii organicznej (LOI₅₅₀)

- Przygotować tygle porcelanowe (wymyć, wysuszyć i opisać odpowiednimi numerami).
  W laboratorium znajduje się specjalny pisak do porcelany, który pozostawia wyraźny napis po wypaleniu.
- Zważyć tygle i zapisać masę w formularzu.
- Przenieść do tygla określoną ilość suchego i homogenicznego osadu. Należy starać się zachować podobną masę próbek. Od ${\bf 0.5~g}$ do ${\bf 1.0~g}$.
- Zważyć tygle z suchym osadem i zapisać masę w formularzu.
- Zaprogramować piec laboratoryjny na prażenie w temperaturze 550 °C przez 4 godziny.
- Wstawić przygotowane próbki do pieca i uruchomić program.
  Po upłynięciu zadanego czasu piec automatycznie wyłączy się.
- Uruchomić wentylator na czas prażenia.
- Wystawić próbki z pieca (szczypcami) i wystudzić w eksykatorze do temperatury pokojowej.
- Zważyć tygle i zapisać masę w formularzu.
- Obliczyć zawartość materii organicznej (stratę na prażeniu) korzystając ze wzoru:

$$LOI_{550} = (MS_{105} - MS_{550})/MS_{105} \times 100$$

gdzie:

 $\mathbf{LOI_{550}}$: strata na praženiu utożsamiana z zawartością materii organicznej (%);

 MS_{105} : masa osadu wysuszonego w 105 °C (g);

 MS_{550} : masa osadu wyprażonego w 550 °C (g).

Określenie zawartości węglanów (LOI₉₅₀)

- Upewnić się, że oznaczenia tygli są wyraźne. Poprawić jeśli to konieczne.
- Zaprogramować piec laboratoryjny na prażenie w temperaturze 950 °C przez 2 godziny.
- Wstawić zważone po wyprażeniu w temperaturze 550 °C próbki ponownie do pieca i uruchomić program.

Po upłynięciu zadanego czasu piec automatycznie wyłączy się.

- Uruchomić wentylator na czas prażenia.
- Wystawić próbki z pieca (szczypcami) i wystudzić w eksykatorze do temperatury pokojowej.
- Zważyć tygle i zapisać masę w formularzu.
- Przenieść próbki do opisanych pojemników i szczelnie zamknąć lub postępować zgodnie z dalszymi procedurami.
- Obliczyć zawartość węglanów (stratę na prażeniu) korzystając ze wzoru:

$$LOI_{950} = (MS_{550} - MS_{950})/MS_{105} \times 100 \times 1.36$$

gdzie:

 LOI_{950} : strata na prażeniu utożsamiana z zawartością węglanów (%);

 MS_{550} : masa osadu wyprażonego w 550 °C (g);

 $\mathbf{MS_{950}}:$ masa osadu wyprażonego w 950 °C (g);

1.36: przelicznik wynikający ze stosunku masy molowej $CO_3^{2-}:CO_2$.

Rejestr zmian

01.12.2022, MZ – wersja inicjalna Quarto. Rozwinięcie treści.

Karolina Molisak, Maurycy Żarczyński r Sys.Date()